

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ш. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не повертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місяць 5-00 зод.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річчя 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
Фр. Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 зод.

Телеф. Редакції 229-41.
Друківні: 229-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Бої на вулицях Мадриду.

ТОЛЕДО, 9. 11. ПАТ. Війська ген. Варелі здобули мости Толедо і Сеговії, тепер панують над обома берегами ріки Манзанаресу. Вони зломили опір і посуваються у глибину міста. На сильно укріплених передмістях йдуть бої. Нац. війська заняли шпиталь та дільницю Езеріас. Перед сфорсуванням ріки Манзанаресу ко-лонна нац. військ, що наступала від північного заходу, здобула у завзятих наступках на багнет-ти подвійну, місцями й потрійну лінію, окопів. На відтинку Каза дель Кампо 1.200 шв. стардистів перейшло до нац. військ, які взяли 2.000 червоних у полон. Нац. війська здобули шпиталь Карабангел, що його червоні замі-нили на твердиню, але перед двома днями по-кинули, нац. війська взяли 150 бранців і найшли 150 убитих і чимало ранених.

Ген. Франко визнає населення через усі ра-діостанції піддається; цивільному населенню ні-чого не грозить, лише винуватиків покарають. ТОЛЕДО, 9. 11. Акас. 4 нац. козони атаку-вали вчора на широкому відтинку від Каза дель Кампо до мосту на шляху до Толедо. Цей мст, як і другий — на шляху до Сеговії — підміноза-ні; тому нац. піхота і танки переправилися че-рвоні ріку між обома мостами. Артилерія обстрі-лює долину доледської брами, що горять. Пожежа шаліє також у дільниці відь біля ми-стської академії.

На право від толедського мосту червоні борються з потрійних бетонних укріплень, через якими простягаються широкі на 40 мет-рів дотичні перешкоди; це поважно утруднює нац. наступ. На північному заході, в універси-тетській дільниці, де нац. військам було б най-легше дістатися до центру, червоні переводять рід проти наступів.

Нац. сили складаються з 3 до 4 дивізій. Чер-воні майже зовсім не мають артилерії.

ЛІССАБОНА, 9. 11. Райтер повідомляє з Та-венти, що регіонери і мавританські відділи увійшли до міста з північного заходу та заняли університет і міський шпиталь. У боях нац. вій-ська уживали багато танків.

Нац. війська перейшли ріку не по мостах, лише між мостами в Толедо і Сеговії та заняли дільницю Езеріас. Вони посуваються вперед поводи, щоб не попасти у засідку.

ЛОНДОН, 9. 11. Акас. У французькій ам-басаді буцімто заявили, що „довкруги Мадриду йдуть бої, але в самому місті нац. військ ще не-має. Життя в місті нормальне, трамвай курсуєть-ся“.

Мусоліні хоче порозуміння з Англією.

„Наші інтереси на Середземному Морі не суперечать, лише доповнюються“.

ЛОНДОН, 9. 11. ПАТ. Мусоліні дав пред-ставникові „Дейлі Мейлю“ інтерв'ю, що стано-вить подекуди відповідь на недавню промову міністра. На його думку поправа англо-іта-льських взаємин повинна піти шляхом „ден-теженського зобов'язання, не пакту. Інтереси обох великодержав на Середземному Морі не відраються, а навпаки, доповнюються, тому

люди повинні дійти до двобічного порозуміння, яке забезпечило б інтереси обох країн, а не за-непокоило б інших середземноморських держав.

Про еспанські справи Мусоліні у своїй про-мові не згадав, шавуючи засаду неінтересності. З ген. Франком він не закрочував ніякого дого-вору, що віддавав би Італії Майорку.

Японсько-китайські переговори на мертвій точці.

ТОКІО, 9. 11. ПАТ. Представник япон. міні-стерства закорд. справ заявив, що у японсько-китайських переговорах не слідно ніякого по-ступу. Японія не думає зрезигнувати з ніякого зі своїх домагань.

МОНГОЛИ НАПАЛИ НА ПІВНІЧНИЙ КИТАЙ БЕЗ ПОРОЗУМІННЯ З ЯПОНІЄЮ?

НАНКІН, 9. 11. ПАТ. Японські офіційні кола буцімто заявили, що монгольські партизани на-пали на провінцію Суйюан на власну руку, тому їхня акція не повинна ускладнювати китайсько-японських переговорів.

ВАЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ.

МАДРИД, 9. 11. Акас. Вчора ввечері ще не знати було, кілька осіб агинило від детунських і артилерійських стрілен; в центрі агинило 10 цивільних, ранено коло 120. Найбільше потер-піли периферії міста. До амбулансу на площі Маер принесли 68 важко ранених, інших від-везли до департаментального шпиталю. Понад 12.000 утікачів з передмість примістили в опу-щених домах. Вулиці темні — освітлюють їх лише пожежі та вибухи стрілен. Вчора попо-лудні перейшло через місто 2.000 чужинських добровольців.

ЖІНОЧИЙ КУРІНЬ.

ЛІССАБОНА, 9. 11. Райтер. В боях за Каза дель Кампо по боці червоних боровся жіночий курінь, що потерпів чималі втрати.

ЛОНДОН, 9. 11. ПАТ. Вчора пізнім вче-ром повстанці завзято боролися, здобуваючи кожний шматок землі в парку Каза дель Кам-по. Між червоними міліціонерами відзначився курінь жінок, про яких англійські кореспонден-ти пишуть, що „вони боролися як чорти“. Вночі нац. війська сфорсували ріку Манзанарес, а рі-внотчасно вдерлися до міста з південного заходу і по важких боях заняли міський шпиталь та університет.

ПЕРЕХОДЯТЬ НА СТОРОНУ НАЦ. ВІЙСЬК.

СЕВІЛЛЯ, 9. 11. ПАТ. Вчора на сторону пов-станців перейшло у Мадрид 200 воїків та ци-вільних осіб.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

САЛЯМАНКА, 9. 11. ПАТ. На відтинку Те-руелю нац. війська відбили наступ червоних, здобуваючи чимало воєнного матеріалу; на відтинку Сорії заняли м. Кастехон де Енарес; на відтинку Сантандеру відбили наступ під м. Еспінеза; на відтинку Ескуріалю заняли Наваль-монтілью; на південному відтинку нац. війська наступають, не стрічаючи спротиву.

ПІДМОГА З ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 9. 11. ПАТ. З Марселя відчалив ко-рабель „Віль де Мадрид“, що везе до Валенсії 200 добровольців, одяг і харчі для червоних.

СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 9. 11. Акас. Японія покищо не думає визнавати нац. уряду; цю справу вирішить уряд, беручи під увагу загальну європейську си-туацію.

Знаючи добре, що ошадність дає неза-лежність одиницям, а добробут цілому народові, складаємо свої гроші в бан-ках, але найкраще зложимо їх в найстар-шому українському Кооперативному Банку

„ДНІСТЕР“

Львів, вул. РУСЬКА 20.

17. листопада - саля театру Різнородностей год. 7.15 веч.

ТАНОК МУЗИКА СПІВ

Л. Федан Дроговицька — Г. Голубовська Вал-тарович — Д. Кравців — О. Залізницька — К. Барвінська — Р. Ярославич.

Чи дійсно лиш санітарна комісія?

Львів, 9. листопада 1936.

„Українські Вісти“ повідомляють, що вже друга з черги друкарня, в якій вони друкувались, закрита на внесок санітарної комісії. Ми маємо ніяких доказів ані внутрішньої 100 відсоткової певності, що річ йде тут про одну з форм адмі-ністраційної репресії проти даного пресового органу. Однак істинючі у Польщі, зокрема у са-мій Варшаві, численні подібні прецеденси (яких факту ніхто чейже не заперечить) дають право припускати, що може й у даному випадку річ йде про репресію проти „Українських Вістей“. І ко-либ це дійсно була правда, то ми мусіли рішуче проти такої поведінки влади застерегтись.

Ми мусіли б це зробити передовсім з засад-ничих причин, в обороні свободи друкованого слова, з яким не можна і не вільно боротися са-нітарними розпорядками. Історія пресової полі-тики у Польщі надто відома, щоб ширше про неї на цьому місці розписуватись. Відома розмірно недавня історія пресових декретів та й властиво по нинішній день остаточно ще не поладнана справа пресового закону та закону про журна-лістичний стан. Справедливість каже признати, що і за попереднього і цього уряду пресова цен-зура стала багато лекшою та що автор статті на актуальну внутрішньо-політичну чи суспільну тему не мусить вже вічно журитись, щоб — бо-рони Боже — яким словом, якою думкою не вра-зати перечуленої влади, для якої ще несповна два роки тому ціла маса часописних тем і проблем просто не існувала. А проте ми ще далеко від такої атмосфери і таких відносин, серед яких просто було б неможливо подумати, що чини-ком пресової політики може бути санітарна ко-місія, чи яканебудь інша формальна притока для знищення немилугого собі часопису.

Однак крім засадничої і найважнішої причи-ни — свободи преси, — яка каже нам забрати в цій справі голос, — існують ще мотиви, зв'язані безпосередньо з „Українськими Вістями“. Що це таке ФНЕ та його орган „Українські Вісти“ і хто це такий редактор того щоденника та „про-відник українського народу“ в одній особі, про це була вже у нас не раз і не двічі мова. Ми боро-лися і будемо боротись проти ФНЕ і „У. Віс-тей“, але ми рішучі противники якихнебудь адмі-ністраційних чи цензурних репресій проти того свого українського політичного противника. Ми не легковажимо ФНЕ і його періодиків: вони мо-жуть дійсно страшенно пошкодити творчій кон-солідації всіх українських конструктивних сил та можуть ослабити українську силу через те, що чимало самих собою партійних одиниць можуть дезорієнтувати та на якийсь час сепарувати, як актив нації. ФНЕ дискредитує націоналістич-ну ідею, ФНЕ обнижує політичний рівень наших

Присилайте передплату!

Нині у вівторок у Великій Театрі

КАВАРЕНЬКА

музична комедія

з музикою Бенацького.

Зоря ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 51.
Тел. 26 0-04. ПК 503 881.
поручає власні вироби найкращої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх
красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх
красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-
ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білизни помазок
до корону — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну
і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 93-2

мас. Але це наша внутрішня, українська справа і ніхто посторонній до неї не сміє мішатися!

Дозволяємо собі настійливо перестерегти польські чинники, щоб не творили навіть найменших позначок мартирологів ФНЄ і його пресових видань. Саме вчора вчором слухали ми двогодинні промови Гітлера з Мінхену, з нагоди роковин першого гітлерівського „пучу“ у 1923. році; казав ліннішній німецький канцлер, оправдуючи свій тодішній невдалий виступ і тодішні жертви крові, що люди, які хотять коміть головою перевертати державний лад, — мусять мати за собою німб героїстичності. Пробі, — хай тільки польська влада не робить героями людей з „Українських Вістей“, бо та революція, яку їх редактор хоче робити в українському громадянстві, справді українському народові не страшна! Недавно читали ми в „У. Вістях“ заяву „провідника“, що він не знизить себе до того, щоб на 1-го листопада сидіти у св. Юрі поруч з іншими представниками українського організованого громадянства і піде туди хіба тільки тоді, коли сам один буде представляти український нарід. Чи не досить, щоб п. А. Палій сам себе рекламував героєм — без активної у цьому підтримки з боку польської влади? Навіщо реститувати його

повагу саме репресіями, саме німбом мучеництва? Навіщо стосувати до „У. Вістей“ засаду, що репресії робяться проти людей (організацій) сильних і небезпечних, — коли тут нема мови про силу ані про безпеку?!

Ми, українці не маємо адміністративного апарату, — а проте, колиб мали змогу механічно припинити появу видань ФНЄ, які проти нас таки мабуть більше виступають, ніж проти поляків, то — рішуче цього не зробили би. Бо механічна репресія ніколи не веде до цілі. І не тільки з принципу „слізливості“ демократизму чи лібералізму, але і з оглядів доцільності — ми рішучі — противники всяких механічних репресій. Коли ФНЄ зродилось завдяки пригожій політичній кон'юктурі, то перестане існувати, коли та кон'юктура зміниться, коли зміняться невідрадіні сучасні умовини української дійсності. Це те саме, що боротьба з національним чи соціальним радикалізмом, який входить у конфлікти з законом: навіть кара за конкретний проступок проти закону не вичерпує справи і не веде до цілі, коли залишається надалі підложжя, на якому зродився даний виступ. За конкретні провини, колідуючі з пресовим законом, можна часопис конфіскувати, можна редакторів карати судовою дорогою. Коли річ іде про політичний напрямок часопису, про сферу ідей, то й цензура та суд справи не поладнає.

Тим більше не поладнає її санітарна комісія. І на саме підозріння, що „Українські Вісти“ стрінулися з репресією за посередництва санітарної комісії, що закрила дві друкарні, — всі українці, без огляду на політичні переконання, мусять виступити в обороні „Українських Вістей“. І всі ми були б дуже раді почути, що справді йшло тут тільки про санітарний розпорядок, опертий на слушних і безспірних мериторичних підставах, та що це розпорядок, який вторгнеться у найближчих днях свою силу та вможливить знову „У. Вістям“ друкуватися там, де їм до вподоби.

Важкі часи для льондонської Сіті.

В боротьбі, яку під що пору веде інтернаціональна плотократія з льондонської Сіті — в союзі з інтернаціональним комунізмом під проводом Москви — за надаладу в державах Європи, грозить їй новий удар в Іспанії у хвилині, коли еспанські національні війська здобудуть Мадрид. „Файненшел Ньюз“ пише, що „банкірські кола дуже затрівжені подіями в Іспанії, бо... сума несплачених кредитів немаловажна“.

Від 1931. р. діставав революційний режим в Іспанії великі кредити зі закордону, а від часу створення людського фронту (підчас кризи Союзу Народів внаслідок абісінської справи) ті кредити ще сильно збільшилися. Тепер вириває питання, чи генерал Франко схоче перебрати якінебудь

зобов'язання за ті позички в імені національної влади, тим більше, що поважна частина тих позичок не мала торговельного характеру, але чисто політичний. Позички були призначені для інтернаціоналістичної лівниці в Іспанії. Крім цього вістки, що лівий уряд Лярго Кавалера вивіз золоті засоби еспанського Народного Банку за кордон (одні кажуть, що до Москви, другі, що до Парижа) ще збільшили страх інтернаціональних фінансистів. Якщо національні війська займуть Мадрид, ледви чи зможе ген. Франко дістати назад те золото зза кордону, отже матиме добрий викрут, щоб закордонних позичок не сплачувати. А Лярго Кавалера і с-ка також не будуть на вигнанні почуватися до обов'язку скла-

Вже вийшла у Бібліотеці „Діла“ перша частина повісті
Василя Мясотина
„ДВА З ОДНОГО“
Наш відомий мазур, що перебуває постані у Львові, виступає цим твором як довірливий оповідач та як великий оповідач людської душі. — Сюжет наскрізь оригінальний і перший цього роду в українській літературі. Велике значення напевно велике зацікавлення серця читача.
Ціна 250 пол., з пересилкою 3 пол.
Друга частина повісті вийде за тижнем.

дати рахунки зі закордонних позичок. Еспанська Сіті, виступає цим твором як довірливий оповідач та як великий оповідач людської душі. — Сюжет наскрізь оригінальний і перший цього роду в українській літературі. Велике значення напевно велике зацікавлення серця читача.

Кружляють поголоски, що колиб Німеччина згодилася на девальвацію марки, то уряд Британії згодився б дати Німеччині позичку в 10 мільйонів штерлінгів у формі кредиту на сировині в часі переведення девальвації. Льондонська Сіті виступає проти такої подальшої абсурдності. Притому міжнародні фінансисти всіма силами зброїться, коли в Німеччині була ще в союзі з СССР. Тоді жодні ні добре, що їхні позички йшли на зброю.

Нині мабуть всім ясно, що від погодження питання сировини залежить питання війни і мирної позички (не більшої, як давня позичка Світі), і то на сировині, щоб допомогти їй встроїти Німеччину для економічного замирення, то капіталісти підносять крик про „фінансування отруйних газів“. Не про це іде, але про диктат міжнародного капіталу на економічному житті держав цілого світу! Самі на перегонах сипнули новими кредитами для тої самої Німеччини, якби тільки міжнародний уряд погодився на диктат міжнародної фінансери та залишив політику економічного націоналізму.

Ще не знати, чи дійде до заключення такої позички чи ні. Офіційно ще про неї ніхто не говорив. Але цікаве, що в останніх числах міжнародні позички виховуються з рух міжнародних фінансистів із льондонської Сіті, та вони вже заздалегідь атакують уряд, хоч і великої надії, що уряд перед ними уступить. Саме льондонська Сіті вже розколюється на дві табори і цим ще гірше слабнуть її впливи.
Р. М.—хм.

К. ТИМКОВСЬКИЙ.

Свояк на прошеному обіді.

Петя Красильников був на богослуженні в церкві, опісля вступив до свого тіточного дядька Миколи Мироновича Зорова, щоб скласти йому побажання з нагоди іменин. Звідти вернувшись додому, зів обід і від того часу сидить при вікні, дивлячись крізь подвійну шибку на світ. Починає сутеніти. Він сидить і роздумує.

Красильников — ще молодий чоловік і скінчивши кілька класів, вступив на службу до контори фабриканта Зорова, який дав йому місце з ласки як „далекому своякові“. Плата його невелика, мешкає він у кертинній дірі, де платить за кімнати разом з харчем, вертається із служби в 7-й год. веч., п'є чай, бренькає на гітарі і лягає спати. А коли приїде свято, дур голови чіпається: нема ні до кого піти, ні в хаті щонебудь робити.

І так 6-го грудня, коли прийшов сірий вечір, Красильников сів при вікні і задумався. У кімнаті потемніло, але жаль було (з ошадності) світити лампу. Добре було б піти до кого з товаришів але всі вони люблять пити горілку, а він не зміг додержати їм товариства. Сміялись з нього, як з молодкососа. Зорови були єдині його свояки, але він не уважався до них заходити, хіба офіційно у великі свята. Микола Миронович дивився на свого своячка згори. Петя розумів, як далеко йому до багатого фабриканта, але і со-

ко поводитися з ним так, якби його і знати не хотів.

— Щоб бодай руку мені подав коли, як своякові — роздумував Красильников, дихаючи на шибку і протираючи її долонею — а то кивне головою і не гляне навіть. Ох! Або Варвара Василівна... зараз видко, що його жінка. Пропливе як пава і навіть словом не обміняється. А доньки: Марія Миколаївна та Катерина Миколаївна — зовсім як княгині! Крутяться довкола них багаті паничі, бо знохали добре віно.

Розжалобився Красильников на світ, узяв гітару і затягнув: „Дош упав на дворі і на серцю так сумно...“

І думав далі:

— І як весело мусить там бути у тих Зорових! Гостей сила-силенна. Дівчата, закуски, кенделябри. А обід? висадяться певно з таким, що й морозиво приладять. Але бідака не запросять до себе на такий обід...

Нараз за дверима він почув якийсь голос.

— Чи є дома?

— Є... а де має бути? Спить певно. Красильников не міг пізнати у дверях, хто це.

— Хто там?

— Це я, Гарасим.

Пізнав люка Зорових і перелякався.

— Ви до мене? Чого?

— Я за вами, Петре Макаровичу — Микола Миронович прислав.

— Микола Миронович? За мною? — і серце затовкло йому живо.

— Та до вас... — сказав чомно Гарасим — прохали вас до себе на обід.

— Так, на обід і казали прийти хутчій.

— Зараз, зараз.

Красильников світив лампу, а рука йому тремтіла.

— Дозвольте, я вже засвічу — сказав Гарасим — а ви за той час одягайтесь.

— А може ви брешете, Гарасиме?

— Змилуйтесь... та як я смів би.

— А як сказав Микола Миронович?

— Сказав: „Збійж-но швидко до Красильникова і скажи, нехай приходить до нас на обід але хутко...“

Красильников шукав у гаманці дрібних грошей, щоб дати Гарасимові за дорогу. Дав йому владок більше, як мав намір.

— Найпокірніше дякую! — сказав Гарасим здивований.

Красильников стояв посередині кімнати і ще сумнівався. А може це жарт? Заставка зримогла і він почав переодягатись від сорочок. Почав навіть умиватись. За той час думав про те, що дядько напевно переконався про його товариські прикмети. Ця думка підбадьорляла його і він жваво вкладав на себе тюрку сорочку гукнувши:

— Давно вже, Микола Мироновичу, прийшло це зробити! Гурра, на бій!

— Петре Макаровичу! Не дразніть своїм криком! — перебіла йому кутарка по стіні.

Красильников вибіг на вулицю як вогонь. Хотів їхати візником, але подумав, що завіз найде, то швидше доїждить. На дворі знову лютував вітер, а Красильников не підвівши лодний вітер, а Красильников не підвівши коміра догори, щоб не поміняли і не забували комірка від сорочки. Боявся дуже, що зникне.

Дуже втішився, коли застав іще раз у...

Анархія чи плановість у розбудові українського промислу.

(Докінчення).

Щоби суспільність могла тут справді бути регулятором, мусить видати з себе якийсь орган, що такий нагляд, контролю та регуляцію виконував би. Мусить це бути якась промислова рада або комітет.

Такий орган доки не потрібний не лиш для виконання повинних громадських завдань, але й для сповнювання дуже важких обов'язків в ділянці промисловості.

Коли українське громадянство дійшло вже до свідомості, що розбудова свого рідного промислу є одною з найважливіших умов остаточної української нації як економічного та й політичного фактора, — то не може тої розбудови полишити сліпому припадкові. Ні! Суспільність мусить повести те діло планово й організовано. Отже знов виникає необхідна потреба відповідного органу, що взяв би цю справу у свої руки.

Уважимо собі, що той орган вів би свої обчислення та калькуляції оперті на статистичних даних і на тій основі давав би вказівки і поради, ініціативи планів та організаційні нарис, як розбудовувати український промисел і котрі галузі промислу повинні прийти на чергу. Українські промисловці мали би джерело фактових та достовірних інформацій, а це охоплює їх від творення непотрібних та нежиттєздатних підприємств.

Одним з дуже важких завдань тої ради було би запобігати, щоби в ділянці молоденького українського промислу не запанувала анархія і не робила грізних спустошень нездорова конкуренція. Українське промислове підприємство, створене без апробати „Промислової Ради“, не мало би вступу на зорганізований український ринок збуту (кооператив).

Згадана „Промислова Рада“ мала би право контролю не тільки над промисловими підприємствами, але також над торговельними. Коли наш рідний промисел є нашою національною кончецією, то не повинна суспільність байдуже ставитися до того, що навіть наші кооперативні крамничі торгують далі чужинськими виробами, хоч є українські аналогічні вироби. Саме через це дотичні промислові підприємства не всилі як слід станути на ноги, бо не можуть добитися належної підтримки від нашого кооперативного ринку.

Цей останній факт просто трагічний для справи розбудови українського промислу, а в давший чергу для цілої нашої господарської політики. Не можемо ніяк зрозуміти, якими мо-

тивами руководяться деякі повітові (чи окружні) союзи кооператив, що кооперативним крамницям свого терену доставляють чужинські вироби, а не українські. Може схотять керманічі дотичних союзів (покищо не подямо назвиськ) оправдуватися дешевими цінами чужинських виробів; в такім разі згори мусимо замітити, що той аргумент не витримує критики. Навіть якби припустити, що якийсь український виріб є трошки дорожчий від чужого, то ту дрібну надлишку ціни радо заплатить кожний український консумент, коли йому висинити, що в цей спосіб будемо український промисел, даємо зарібок своїм людям, які у чужих надаремно зарібку шукали би, кладемо підвалини під наше краще майбутнє і т. д. Найкращий доказ, що побіч тих союзів, які українські виробы бойкують, є союзи (і тих на щастя більше), які ті самі буцїмто „за дорогі“ виробы зі знаменитим успіхом в усіх своїх крамницях продають і то навіть в околицях краю, де населення ноторично менше заможне. Отже поведінка тих перших союзів ніякими громадянськими мотивами не дається виправдати, залишаються хіба мотиви особисті.

„Примір заохочує“, каже пословиця розумного і практичного старшого народу. Коли хочемо заохотити наших людей, щоби бралися до промислу, мусимо подбати за те, щоби наші перші піонерські промислові квіттині так розрослися і розцвіли, щоб були приманом для інших, а не страхопудом. Колиж ми у шляхотній зависти (мовляв: не маю я, то й ти не будеш мати), станемо нашим промисловцям кидати колоди під ноги, щоби надто не „розпанїли“, то це буде зимний туш на голови ентузіастів промислу, буде відстрашування, а не заохота. Щоби хтось не зрозумів хибно сказаного, треба вияснити, що не до мажування та безініціативного творення таких самих промислових квіттин (напр. Фортуна Нова у Львові і Ополяжа в Бережанах), мають заохочувати добрі успіхи існуючих, — ні, бо це щойно довелось до хаосу дикого суперництва та до занепаду. Гарний розвиток старших українських промислових квіттин має заохотити до ініціативи, винахідливости та підприємчивости на тім широчезїм промисловім полі, де досі українських підприємств нема. Наш молодий піонерський промисел проявив себе досі ледви в кількох галузях виробництва, отже дуже багато ще місця для оригінальної ініціативи, а українська суспільність повинна дати свою ширю піддержку тим власне проми-

Радіоприймачі ФІЛІПСА

на догідні сплати

для української клієнтелі

лише в українській фірмі

Е - К О

Львів, вул. Сикстуська 29.

словцям, які український промисел поширюють на досі не заторкнені галузі, бо в тім міститься поширення та скріплення українського стану волюнтаризму.

Коли державні народи беруться творити свій національний промисел, то для піддержання тих своїх зусиль мають державну машину, яка диспонує і грошовими засобами і правовими нормами і доцільною політикою мита, тарифу, банкових засобів і т. п. Не маючи того всього, недержавна нація мусить тимчасовий натиск класти на моральні засоби, бо це її одинока зброя. Моральні засоби мусять нам заступити, а радше доповнити і недостатність капіталу і відсутність тих всіх засобів, якими може диспонувати тільки державна влада. Тому наші моральні засоби мусять бути дуже широко і всебічно розбудовані, мусять бути доцільною пропагандою так спопуляризовані, щоби стали властивістю та прикметою цілої нашої суспільности, мусять бути висвітлені в найдавший ідуцій громадській консеквенції, щоби ніхто не посмів зпід них виломлюватися або легковажити їх і т. д. і т. д.

Над тим усім слід нам поважно застановитися, обдумати, розміркувати та й взятися за реалізацію. Довкруги нас усі наші сусіди, але теж і всі дальші культурні народи переводять свою внутрішню організацію. Політичні та суспільні гасла бувають такі, чи такі, та це питання вищої категорії, тут важке те, що по суті під тими чи іншими гаслами реалізується, а реалізується ціпка та звязка організація нації. Мета вишньої статті виказати кончецію організації української нації, в ділянці промислово-торговельній.

Володимир Темницький.

Інвалідами Української Армії опікується УКТОВІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте писати туди і свою ленту, бо без помічі українського загалу праці Товариства не може видолити 2.000 інвалідів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Абіссинії почали італійці видавати багато ілюстрований часопис в італійській, амгарійській та арабській мові під наголовком „Коррієре дель Імперіо“. Він заступає дотепершній „Джорнале ді Адіс Абеба“. Також „Джорнале ді Асмара“ перейменували на „Коррієре дель Еритрея“, а „Коррієре Суданіко“ на „Коррієре Гарраріно“.

Італія підписала торговельні договори з Грецією та Румунією.

Англійський і французький уряди ведуть переговори у справі визнання уряду ген. Франка; вони рішили в тій справі виступати спільно.

Італійський міністер закорд. справ Чіано виїхав до Відня в товаристві австрійського посла в Римі.

У Швейцарії у виборах до законодавчої влади женецького кантону обидва листа національних партій вдобула 80 мандатів, а комуністично-соціалістичний блок, який дотепер має більшість — лише 40.

Бельгійська комуністична партія вербує добровольців до еспанських червоних військ. При тій нагоді вона змушує чужинців, що нелегально перебувають у Бельгії, вступати до червоної міліції, погрожуючи їм, що відбере заповіді. Вже 57 таких „добровольців“ відіхало до Еспанії.

СССР навізав дипломатичні взаємини з баскійським урядом.

2.000 англійських безробітних зорганізувало „похід голодників“ на Лосандон, протестуючи проти закону, що вводить контролю наєтково-го стану безробітних, які дістають підмоги.

Совітський шеф генер. штабу маршал Егоров відвідав Реваль, Ригу і Ковно, релізитуєчи шефів штабів балтійських держав.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

тальні. Варвара Василівна кивнула йому здалека головою. Красильников не мав сміливості підійти ближче. Сам господар — Микола Миронич посередній салону — сильний черевань, виглядав як кінн у будуарі.

Красильников підійшов з острахом:

— Ще раз дозволю собі побажати в такий день —

Микола Миронич звернувся до якогось багатія, з яким розмовляв і бокнував:

— Це мій свояк... Красильников, Петро Мадарович.

— А! — видав із себе звук гість.

Господар сказав до жінки солоденьким голосом:

— Но, серденько, тепер уже можемо сідати до обіду!

„Мабуть ще на мене чекали“ — подумав гордий Красильников.

Красильникова посадили між книговодом Шиловим і головним прикажником Прокофїєвим. Шилов і Прокофїєв уперше почали ставитися до нього з пошаном, як до свояка їх хлібодавця.

Спочатку почував він себе ніяково, бо бачив на собі зір господаря з другого кінця стола і доньки господаря теж перешіптувались, споглядаючи з усміхом на нього. Та коли почали лити горілку, він відразу підбадьорився, а при тоаствах з вином став зовсім сміливий і веселий. Відчував, що на серці стало йому тепло і не сумнівався, що тета і тіточні сестри завсіди любили його та шанували, хоч цього не показували по собі.

Варвара Василівна дуже симпатична і шира особа. А як гарно ще виглядає на свої літа. І зовсім теж добрий чоловік... А товариство яке добірне!

Звертаючись до своїх сусідів, не м'г стримався від вияву своїх почувань:

— Я сирота, сам-саміський на світі. Якби не дядько і тітка, пропав би зовсім. А вони пригорнули мене, як свояка, добрі для мене. От, хоч би ніни прислали за мною свого люка, і цей прийшов та й каже: „Без вас, казали пан, до обіду не сядемо“. Я і не старався за це, але вони самі це розуміють... пам'ятають за свою рідню.

І як почав, оповів усе, що лежало йому на серці.

— Ти чого так розбалакався, паничу? — почув за собою якийсь сильний голос.

За ним стояла Варвара Василівна. Він і не помітив, що його сусіди вже встали були від стола і прощались. Гості ще раз дякували господарям. Красильников підійшов і вклонився тітці:

— Дозвольте і мені подякувати за честь!

— Яка честь! — усміхнулася Варвара Василівна — що тобі до голови прийшло!

Пі доньки стояли поруч і хіхікали. Красильников збентежився.

Тітка кивнула на нього і відвела його на бік:

— Чому ти не сидиш скромно і тихо, тільки заводиш за стоном голосні розмови? Що тобі в голову влізло? Не вмієш у поряднім домі поводитися. Як тобі здається, чому ми тебе запросили?

— Як свого свояка — вигикав збентежений Красильников.

— Якій ти там свояк! І навіщо ти вилізав у товаристві з таким свояцтвом? Це нам не подобається. Отже скажу тобі правду. Ми покликали тебе сюди тому, що недобре, коли до обіду засідає тринадцять осіб. Ціла честь, яку ми тобі зробили то та, що ти ніни — чотиринадцятий. А це трапляється рідко!

Переклад. в. г.

Відкриття VIII-ї вистави А. Н. У. М.

8-го ц. м. відкрила Асоціація Незалежних Українських Мистців свою чергову, восьму виставу. А.Н.У.М. збільшилась новими мистецькими силами, що творять окремий гурт у Варшаві. У виставі взяли участь: із старшого покоління: О. Архипенко, Н. Білецька, М. Бутович, В. Гаврилюк, С. Гордінський, О. Гриценко, Л. Геп, М. Дольницька, І. Іванець, Д. Іванцев, П. Ковжун, Е. Козак, О. Кульчицька, О. Лятуринська, Г. Мазепа, В. Масютин, Я. Музика, М. Осипчук, Л. Перфецький, Р. Сельський, О. Соколюк, П. Холодний (син). Із молодших: В. Баран, Я. Гавран, Р. Ганкевич, Ф. Галиш, Б. Домань, Т. Кузьмович, В. Манастирський, А. Петрушевич, Б. Яцкевич, Р. Шостак.

На відкритті вистави явилось цим разом так багато гостей, що відвідувачі ледви мали змогу знайти доступ до деяких образів. На кільканадцять образів наїшлися таки відразу покупці.

Вся вистава присвячена митрополитові Шептицькому, як меценатові нашого мистецтва, і цій думці дав вислів М. Голубець у такій своїй промові, якою відкрив виставу:

Достойні Гості!

Вітаємо Вас на VIII-й з черги виставі Асоціації Незалежних Українських Мистців. В її задумі та організації присвічувала нам думка — зшанувати васлуги Митрополита-Мецената. Пієтизм, з яким український мистецький світ ставиться до Того, що допоміг йому знайти себе й виявити цілому поколінню мистців з такими іменами, як Бойчук, Сосенко та Новаківський у провіді, не тільки оповів нашу імпрезу атмосферою святоточності, але й причинився до її повноти й напруги непересічного рівня.

Участь у виставі прийняли всі, що мають і вміють щось сказати в мистецтві.

Від добре васлаженої, всім нам дорогої та

усіми широкі поважаної піонерки нашої образотворчості — п-ні Олені Кульчицької, через найзаметнішого експонента українського мистецтва на світовому форумі — Олександра Архипенка, при співучасті майже всіх членів АНУМ-у, аж до молодшої, а вже так гарно розвиненої авангарди наших товаришів з Варшави.

Усі ми, згідно й одностайно, широкі й невимовно, у спосіб найбільше для нас відповідний і промовистий бемо оце чолом перед великими заслугами Митрополита-Мецената. Почуття глибокої пошани та широкі вдячності для сідоглавого Князя української Церкви, єднається в наших серцях з невимовною радістю, з якою вітаємо оце в нашому гурті молоденських adeptів українського мистецтва з Варшави.

Низка картин, з якими вони стають оце перед українським громадянством, цеж їх перші спроби, перші осяги на шляху до розв'язки безупинно назріваючих проблем образотворчості. Та повага, з якою вони до тих проблем підходять, розсудливість у доборі засобів виразу та здумчива стриманість в оперуванні формальними вальорами, свідчить про те, що психіка та ментальність тих молодих людей виключає всяку дешевизну й погоню за легкими, а якжеж нетривкими й безвартісними ефектами. Вперта та послідовна праця, якої висліді бачимо в їх експонатах, підсилена вродженою талановитістю та культурою, спасає їх перед маривом снобізму та дилетантизму, якого жертвою впало так багато наших молодих мистецьких сил.

Наші попередники від Корнила Устияновича до Петра Холодного — проломали перші леди; ми промощували намічені піонерами шляхи; ті, що йдуть по нас, мають уже всі дані на те, щоб дійти до мети — до апогею великого українського мистецтва — європейського по формі, національного по суті.

Підеумки еспанської громадянської війни.

Французькі урядові кола обчислюють, що за час громадянської війни еспанська господарка потерпіла втрату на яких 20 мільярдів песетів: за винятком галузей, необхідних для війни, ввесь есп. промисл завмер, 900 есп. кораблів

стоїть бездіяльно у пристанях, рілляники управляють ледви половиною плъ. У закордонній торгівлі втратила Еспанія коло 200 мільонів песетів.

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ.

Дуже часто незначна річ може поважно заважити на житті людини. Коли щось такого заіснує, люди тоді значно здивовано кивають головами і приговорюють: „Хтож би був цього сподівався!“

Ціла справа у тому, щоб ту „незначну річ“ оцінити як слід, завчасу передбачити, які може вона принести наслідки і відповідно до цього поступити; спізнене аджування небагато людини допоможе.

Покажемо це на прикладі. Кожний признає, що сатра на льотерії більшої суми грошей може принести перелім у житті пересічного смертника. Цей перелім мо-

же принести така мала і незначна подія, як купно льосу. Хто бажає досягнути такого переліму, мусить завчасу все передбачити і на час подбати про льос. Кивати тільки головою і відхити, коли довідаємось, що хтось інший виграв — це без сумніву річ спізнена і безцінна; тягнення вже минуло, а льосу ми не мали.

Коли хто не хоче спізнитись, а потім безцінно кивати головою, нехай памятає, що тягнення другої класи 37 Державної Льотерії починається 1-го листопада і триватиме чотири дні.

Ярослав Спольський вдарив перед судом.

В понеділок 9. ц. м. станув перед одиничним суддею окружного суду д-ром Майковським підс. Я. Спольський, (відсиджує тепер кару 4 р. і 8 м. в'язниці за ОУН), якого прокуратор притягнув до відповідальності за провини зі ст. 143. к. з. Обвинувачував прок. д-р Рудольф, боронив обор. д-р Юсть Паньківський.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАННЯ?

Акт обвинувачення каже, що підс. Я. Спольський зізнаючи 2. грудня 1935. р. як свідок у варшавському процесі проти Ст. Бандери і товаришів відкликав свої слідчі зізнання, бо їх вимусила поліція биттям і зливанням зимною водою, підсудний був вичерпаний фізично та психічно і тому зізнавав під диктатом поліції.

Далі підсудний зізнав, що під час його переслухання в липні 1934. р. на поліції, прийшов до кімнати, де зізнавав підсудний, начальник в'язниці Войтх Лончинський, потягнув підсудного і вів його, щоб він встав. Колиж Спольський не зробив цього, тоді Лончинський вдарив його в лице і кілька разів у груди. В. Лончинський та поліційні агенти, які переслухували підс. Спольського, заперечили ці закиди. Така тактика — кінчить акт обвинувачення — є згідна з вказівками ОУН як поводитися у слідстві.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНОГО.

Підс. Я. Спольський заперечив, щоб його били поліційні агенти. Підкреслив лише, що його

переслухували поліційні агенти 9 днів і ночей без перерви. Підсудний був вичерпаний до краю психічно та фізично і тому його зізнання вимушено. Піддержував тезу акту обвинувачення, що поліційні агенти зливали його зимою водою, щоб повернути підсудному притомність, та що тодішній начальник львівської в'язниці В. Лончинський вдарив підсудного кілька разів у груди і в лице.

ЗІЗНАННЯ СВИДКІВ.

Суддя переслухав 5-ох прокураторських свідків, а саме В. Лончинського, начальника в'язниці з Кракова та поліційних агентів, Тадея Шенського, Владислава Хімяка, Сотера Островського і Тадея Грінчака, які заперечували всі закиди підс. Спольського. Перший свідок признав лише, що підс. Спольського переслухували в перехідній кімнаті та що він покарав підсудного мабуть 2 днями темниці за напис на ложці. Підсудний і обор. д-р К. Паньківський поставили

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНОСТІ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГЛОШЕННЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Промова Гітлера в Мінхені.

БЕРЛІН, 9. 11. ПАТ. У роковини незалежності гітлерівського пучу з 9. листопада 1923 р. виступив Гітлер у Мінхені промовою такою змісту: „Ще недавно слаба і понижена Німеччина стала нині знову гордою і сильною державою, ввесь світ зясовує собі це. Можливо, що більше пошани; вона нічого іншого не хоче, як від закордону. Під цю пору цілий світ горить більшовизмом, намагається знищити світ, виву по другий. „Та не дармо кузали ми з і моєю безбронної, лише оточені сталевими панцирами. Надійшов час, коли ми можемо без тривоги гідити в майбутнє: оцінюємо небезпеку, як і зясовуємо собі нашу силу. Надійде день, коли всі держави будуть нам вдячні за те, що ми будували гать проти більшовицької навали“.

низку питань до цього свідка і до поліційних агентів. На питання підсудного св. Лончинського не хотів спершу відповідати кажучи, що не розуміє української мови, чи пак багато висловив, бо знає лише російську мову. Пізніше тама відвідав на питання підсудного, ставлені в українській мові, кажучи, що його не бив, ні не зливали до кімнати, де підсудного переслухували. Цей свідок запевняв, що йому не складала злуту, та підсудний під час свого безперервного переслухування почав голодіку.

Згадані свідки, поліційні агенти, заперечили, що з підсудним під час переслухування поводилися культурно, не били його, не зливали зимою водою, не переслухували ночами, хіба що довше до 10-ї год. вечором.

Св. Т. Шенсний запевняв, що підсудному ні віві давали під час його переслухання друі снідання і підвечірок. Колиж д-р К. Паньківський запитав цього свідка, чи в'язничний регуляж передбачує друге снідання і підвечірок для зротованого, свідок відповів, що підс. Спольський діставав друге снідання і підвечірок з комітеі допомоги політичним в'язням. На питання підсудного чи свідок переслухував його до ліжця, опісля сам ішов спати до сусідньої кімнати за напу, а його переслухували далі поліційні агенти Бабяж, св. Шенсний заперечив і додав, що підс. переслухання змінявся зі своїми товаришами під час обіду. Свідок не пригадував собі, щоб підс. переслухання підс. Спольський сидів на табуреті з гудзами, на якому дуже болочало було сидіти. Св. Шенсний не пригадував собі теж на даний момент підсудного, коли його переслухували і переслухували 3—5 днів. Признав теж, що переслухував підсудного враз зі св. Шенсним та що підс. переслухуванням був втомлений. Однак свідок не був втомлений ні не згадував сам — хіба свідок — бо якби казав, були би переслухування перервали. Чи підсудний вів голодіку під час переслухування свідок не пригадує собі. Тому підсудний просить суддю, щоб зажадав акта вичисної влади, з яких вибде, що в шостому дні свого переслухування почав голодіку. Підсудний перервав по 38 годинах, як уже фізично і психічно заломився.

Св. Сотер Островський, зізнав, що переслухував підсудного зі св. Грінчаком лише двічі. Св. згадав, що прийшов одного дня в 1-й рані і бачив, що св. Хімяк був такий перемучений, що куняв над протоколом. Тому цьому свідок ставив питання оборонець і підсудний, як довго слідство тягнулося вночі. Свідок згадав, що раз слідство перетягнулося довше, бо було багато підсудних. До того вели його у приспіваний темпі, бо йшло про обвинувачення мін. Перш ніж свідок, як довго вони переслухували інших підсудних (з недавнього львівського процесу).

Св. Фурман не прийшов і тому прокуратор, за згодою обох сторін відчитав доказ його переслухання.

По відчитанні виїмки протоколу у справі підсудного у варшавському процесі обор. К. Паниківський поставив внесок, щоб суддя переслухав ще таких свідків: Ірину Хомякову, засуджену; Адріана Горницького, Володимира Яснова, Ярослава Стецька, Осипа Машака та Івана Равлика. Оборонець згадав, що перед першим двом свідками підсудний жалувался вже у вересні 1934. р., що нач. в'яз. Лончинський був його, а всіх ін. свідків на обставину, що їх теж переслухували органи державної поліції днем і ніччю та не давали змоги ні відпочати ні спати. Суддя переслухав лише перших двох свідків, інших свідків казав відвести в'язничий сторож з коридора до келії.

Св. Адріан Горницький, 22. р., каже, що сидів з підсудним у сусідній одиничній келії і від нього довідався при кінці серпня 1934. р. виступання через стіну, що поліцейські агенти переслухували підс. Спольського 9 днів і ночей без перерви та що нач. Лончинський вдарив його в груди і в груди. Свідка переслухували теж 4 дні і ночі безперервно а пол. агент Бабяк заявив свідкові, що так само переслухували Спольського.

Св. Ірина Хомякіна зізнала, що її переслухували тоді, коли зізнавалася Спольський, лише в іншій кімнаті. Підсудного бачила раз у коридорі зовсім виснаженого. На питання оборонця свідок каже, що її теж переслухували 12 днів без перерви. Від співв'язнів знає, що Спольського переслухували 9 чи 10 днів. На питання підсудного каже, що він сидів у темниці, бо бачила, як його туди вели. Чула від в'язнів, що в темниці не можна сісти, ввесь час треба ходити, не виводять на прохід ні не дають пакунків, не палять та відбирають тепле білля. Знає, що в темниці сиділи: В. Янів, І. Равлик, Я. Стецько та інші.

ПРИСУД.

Прокуратор просив лише, щоб суд покарав підсудного по думці ст. 143. к. з. По промові оборонця та підсудного суддя по 5-хвилинній перерві оголосив присуд, засуджуючи Я. Спольського на 6 місяців в'язниці. Засудженому зачислив суддя слідчий арешт і звільнив від судової оплати. Суддя прийняв, що до протоколу зізнань підсудного з варшавського процесу вкралася помилка про побиття його поліцією і тому суд звільнив підсудного від цього заміту.

Катальонці хочуть рятувати Мадрид.

АНДАІ, 9. 11. ПАТ. З Барсельони повідомляють, що члени катальонського уряду є в постійному контакті з генеральним консулом ССРР. Антоном-Овсінком і відбувають із ним майже кожного дня конференції в консулаті. Антонов-Овсінко бере участь у всіх вічах і промовляє в імені совітської робітничої класи та заохочує до боротьби з фашизмом, обіцяючи поміч Москви.

НЕ МОЖНА ВИЗДИТИ ЗА КОРДОН.

В останній тиждні вислали з Барсельони кілька тисяч катальонських міліціонерів на під-

могу червоним у Мадриді. У всіх околицях в Еспанії, що є ще під владою червоних заборонив уряд видавати паспорти на виїзд за кордон усім мужчинам від 18—30 літ.

З Барсельони повідомляють, що катальонські анархістичні чинники домагаються введення масового терору. Тому протиставляється іншій партії людського фронту та през. Компаніс, який змінив 3 смертні присуди на досмертну в'язницю. Присуди „людських трибуналів“ мусять бути затверджені тепер міністерством справедливості.

Регістрація безробітних.

Комітет Допомоги безробітним переводить реєстрацію безробітних, щоденно в т-ві „Сила“, Львів, Краківська 17. І. п. Години урядов. від 10—12 передполуднем та 6—9 ввечері. Згодошуватися лише з документами!

На безробітних зложили:

Центросоюз — вагон бараболов, В'ю Дешеве Книжки 250 зол., В'ю „Нове Село“ 100 зол., В'ю „Неділя“ 15 зол., Політичні в'язні львівської в'язниці з нагоди 1. листопада 51.45 зол., „Дендра“, фабрика кілків 25 зол., В'ю „Фронтон“ 5 соти. аугіля, Торг. Пром. Банк 5 зол., Прієднання друку. Медичний-Тиктор 18.10 зол., Др. Волинський 5 зол., Хуст Марія, Львів 5 зол., С. і І. Махник Гута Зелена 5 зол., Робітники зорганізовані в Т-ві „Сила“ ухвалили зложити одиноденний заробіток, з того вклатили 36 зол.

Заявляли без означення суми: Маслосоюз, „Золотий Кошак“, К. І. Р.

Гроші слати на Торг. Пром. Банк, Львів, Гродницьких 1, для „Сили“. Натуральні слати до Т-ва „Сила“, — вул. Краківська 17, І. п. від год. 10—12 раніо і 6—9 ввечір.

НОВИНКИ.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глауєвського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.

— Магазин постелі Р. Дикала, Львів, Хоружинська 5 (побіч кіна „Аполло“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 66-100

— „Вечір Стрілецької Пісні“ 12. листопада о. п. в год. 8. ввечір у салі Театру Ріжнородностей. Передпродажа білетів у Кооп. „Плас“ при вул. Рувальський 3.

— Важне для Скілщини! Заходом всіх українських товариств у Сколім відбудеться в саялах захисту „Вистава українського промислу“ в днях від 15.—22. ц. м. Святочне відкриття 15. ц. м. в год. 12. Відвідувати можна щодня від год. 9—19. Підчас вистави будуть виголошені реферати про рідний промисл, як також буде показана кіно-фільма з рідної продукції. Вступ на само вільний.

— Концерт Любки Колесси. Відома наша співачка Любка Колесса виступить 1. грудня ц. р. на концерті в Празі. Передтим дасть два концерти в Лондоні, які там призначені на 7. й 14. листопада. В жовтні (26.) виступала в концерті бразильської філармонії.

— До Боротьби. Під таким наголовком показується у Львові з датою 8. ц. м. одиниць українського пролетаріату. Зміст цієї одиницьки цікавий і добувало зредгований, має різке революційне вістря та накликає україн-

ське робітництво організуватися виключно в українських робітничих організаціях. Головним завданням українського робітничого руху з соціально-господарськими й культурно-національними змаганнями цілого українського народу.

— Посвячення нового водотягового збірника у Львові відбулося 7. ц. м. за Зеленою рогачкою. Новий збірник має містоти 12.000 куб. метрів, отже підніс містоту водотягових збірників у Львові до 220.000 куб. метрів. Це значить, що при повному наповненні збіс води рівняється місцевій середній консумції.

— Шкільний протинальогольний конкурс. На внесення польського протинальогольного союзу міністерство освіти розпорядило конкурс для нижчих і середніх шкіл з цілої Польщі за найкраще шкільне завдання протинальогольного змісту. Тема звучить: „Тверезість в життю родини“. Вплинуло 588 задач зі 165-ох шкіл. Оцінку перевели члени союзу вчителів абстінентів. Відзначили 20 праць. Їх автори дістали книжкові нагороди. Союз учителів абстінентів оголосив цього року за згодою шкільної влади конкурс на вірцеву шкільну лекцію протинальогольного змісту. Зпоміж надісланих праць признали нагороди працям Ст. Чарнецької з Познаня й О. Годисівної з Познаня.

— Тартаки державних лісів у Польщі переробляють річно 1,500.000 кубіків дерева, 95 при- чатинних дерев (сосна, смерека, ялиця) і 5 при- листяних (дуб, ясінь, бук і ін.). З цього сирінця тартаки продукують 922.000 кубіків тертих матеріалів. Кошти обрібки в державних тартаках і кубіка сирінцю 1930-31 доходили до 10.71 зол., а в 1934-35. р. — 6.19 зол. Кілько дерева відають приватні тартаки, не знаємо. І чи не будуть ще-зати даліше рештки наших борів і лісів, коли ще й багачко дерева вивозять за кордон.

— Бараки для бездомних. В Годоссе Візім під Львовом посвячено агть бараків для бездомних, які побудувала урва міста Львова коштом 70 тисяч зол. Один барак призначений на спільну світлицю й заховорку для дітей.

— По гуцулах і бойках возять ходачкову шляхту. З турчанського повіту виїде на днях окремий потяг з прогулькою ходачкою шлях-ти, що живе в тих сторонах. Прогулку, яку організує туристичний реферат міністерства військових справ, огляне Краків і Ченстохову.

— До Палестини. Крізь граничну станцію Снятин—Залуче переїхав транспорт жидівських емігрантів з Польщі до Палестини числом 220 осіб.

— Староста з Городенки. Елвард Скішні-ський перенесений до Крем'яни на місце старо-сти Стефана Чарнецького, який став куратором крем'янецького ліцею.

НОВЕ ПОЛОТНО
ARLEN

НА ВИБАГЛИВЕ
ПОСТЕЛЕВЕ ВІДЦІЯ
ЯСНО-ВІЛЕ
БЕЗ АПРЕТУРИ
БЕЗ МОШКУ
НЕ БРУДИТЬСЯ
НЕЗВИЧАЙНО ТРИВАЛЕ

Виріб фірми
Брати ЧЕЧОВІЧКА
АНДРИХІВ

Дістати можна у всіх блаватних складах.

— Львівська хроніка. Львівську поліцію по- відомлено, що пропало п'ятеро осіб одного дня. З кульпарківського заведення втік 18-літній Ришард Грат і 25-літній Казимир Вісневський. — При вул. Подільній отроїлася веропазом 43-літня Михайлина Дорош.

— Гроші — смерть. В чагарнику біля гостин- ця під селом Єнджеїв знайшли укритий віз з кінями, яким позавивано шматками голови. На возі лежало тіло 19-літнього Евварда Годлевсько- го, сина господаря із села Якубія. Тіло мало глибокі рани в черепі і грудях. Стверджено, що Годлевський вертався із Варшави з 21-літнім Станиславом Доманом і мав при собі 200 зол., які дістав за проданий овес. Грошей при ньому не знайшли. Підозріння паде на Домана, якого арештовано.

— Напад бандитів. До мешканця купця Ізакса Вальдмана в Лавриковій оваського повіту засту- кали вночі якісь іппазники, а коли ніхто не від- зивався, почали стріляти в крісі і вибили отвір у дверях. Діставшись до мешканця, зажадали грошей і даліше голяди, при чому ранили жін- ку та сина Вальдмана. На крик сина, напасники втікли, при чому підпалили стайню. Вогонь пере- кинувся на мешкальний дім, що згорів до тла.

— Краєва хроніка. У Станиславові засудили Микса Келера на 8 місяців в'язниці за те, що хо- тів перекупити урядовця ПКУ сумою 200 зол., щоб відложив військову службу для Оскара Ру- бінгера. — На залізничному шляху Станиславів- Бучач біля станції Озернян молодітній Михайло Гузан обкинув потяг камінням і вибив вікно дру- гої класи. Скло зранило кпт. П. Бату, що нахо- дився в цьому переділлі. Справою займається полі- ція. — На шляху лісової залізнички між Доли- ною і Турею Великою зуларився візок, яким їха- ло 8 осіб, з льорою, при чому всі пасажирини по- товклися, а жінка лісничого Яніна Ногонь поло- мила собі ноги, разом з 3-літньою дитиною, що теж лийшла з катастрофи зі зломаною ногою. — В Зіболках пов. Жовква згоріла на лісничівці стайня зі сном вартости 3.500 зол. на шкоду оо. Домініканів. — У Стрию на вул. Лави вмерла з го- лоду незнана жебрачка. — Біля залізничного двір- ця в Зимній Волі львівського повіту робітник Ал. Мисюк побився з Ал. Сліпаком із Суховолі, який пробив його ножем на смерть.

— Ендецькі бешкети у Варшаві. Варшаві була 9. ц. м. тереном ендецьких бешкетів, з на- годи р'яниці смерті студ. Вацлавського. Після богослуження уформувалася похід студ. молоді, що вирушила у напрямі Краківського передмі- сь. Поліція розігнала похід. Студенти зібра- лись на подвір'ї політехніки і відбули там віче. Коли появилася поліція, прийшло до сутички між демонстрантами і поліцією. Скріплені полі- ційні відділи завели лад і спокій. Багато провід- ників арештовано.

— Облава в суді. В Познані відбулася судово- розправа пошти алодія, що обікрали купця Цен-

— Люксовий ресторан у підводному човні. Один з найбільших ресторанів у Нью Йорку ку-
па підводний човен і уладив там з комфор-
ти ресторан. Сталеві плити на поверхні човна
ступили частинно великими шклянними тафля-
ми, тому гості зможуть оглядати морську фав-
ну освітлену рефлекторами. Кожного вечора в
11-й відділинах підводний човен мидю від
бережжя і занурюється на дно. В цій оригі-
нальній ресторані подають лише морські риби

— Зима надійшла значно вчасніше, як попередніми роками. Також Батя засобив свої крамниці вчасніше в теплу обузу. Вже тепер можете Пані закупити у всіх крамницях Баті теплу обузу на зиму.

З ініціативи мейкого, охочого до праці Батьківського Гуртка, що існує при філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові, при гарячій підтримці Управи цієї гімназії та за прихильною підтримкою Кураторії відбулася у Львові, дня 5. ц. м., у Великому Театрі окрема вистава „Полтавки“ для молоді львівських шкіл. Шкільні вистави для молоді, а яких беруть участь першорядні мистецькі сили — це та щаслива новина, що має безсумнівне, велике виховне значіння. Треба тільки пригадати й освідомити собі, як глибоко врзуються в душу ті вражіння, що їх відносить людина в своїй молодості, коли глядить на сценічну гру великого мистця. Такі вражіння, чи краще переживання полишаються на все життя в пам'яті свіжими й незатертими. Живе слово великого артиста, його мистецька гра мусять мати багато сильніший вплив, ніж сама лектура. А костюми? А декорації? Все те ворухить молоду уяву, все це поширює й поглиблює знання. Ось чому то щасливу думку улагоджувати шкільні вистави з обсягу своєрідного й європейського театрального репертуару, при участі визначних мистецьких сил, треба підтримати всім, хто тільки має до цього змогу. Очевидно треба дбати про добір. Коли йде про „Полтавку“, то вибір був дуже доцільний. „Полтавка“ має саме прикмети такого літературного твору, що не швидко старіється. Не швидко вона старіється, бо в ній є ясний відблиск народньої душі. Не швидко вона й постає, бо глибокі, ширі почування, що є її

Легка комедія варшавського виробництва кількома добрими акторами: Фертінгером, Зінською, Круковським, Герасінським, і коли не дати в ній нічого більше, крім кількох веселих сцен і кількох добрих дотепів, можна сказати, як довго тягнеться сеанс. Та вишишовши з кінотеатру відчуваєте, що з тої фарси не залишилося нічого. Інститутка дивному грою обставила, що заступати рутинізовану артистку на сцені автор оперетки виступає інкогніто як учениця музики в дівочім інституті; шкільний сторож виступає лікаря — все це пов'язане шмурками фарсу, але на екрані ні одна сцена не введена так, як цього можна було сподіватися: ні дівочий інститут, ні каварія, де сходиться борець, ані баль мистців, ані театральні куліси. Вироблене як за напастю, хитро-мудро виконане коштом.

Комісар у Гаврі, що перевіряв документи пасажирів, які приїхали перед кількома днями зі Злучених Держав, незвичайно здивувався, коли один молодий, елегантний чоловік, що приїхав на кораблі „Ля Фас“ викладав йому паспорт із жіночою знімкою. — Не жінка це паспорт? — запитався комісар. — Ніхто. Правда, це старий документ, виданий на прізвище панни Ковбкової... Однак я став чоловіком! Іду до Праги змінити документи. Справді, коли пасажир був ославленою чеською спортсменкою Ковбковою, що недавно перемістилася у футболі, як кажуть, тепер знов перемістилася в футбол. Ковбек приїхав до Парижа і виступав у кабарегах.

НА ЗИМУ — НАРОДІВКИ

ПОЛЬСЬКА СПІЛКА ОБУВИ

Pata

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх троє“.
АТЛАНТИК: „Пан із міліонів“.
ВАНДА: „Розсміяні очі“, „Гроші“.
ГРАЖИНА: „Відень шаліє“.
КАСІНО: „Ада, це не лицює“.
КОПЕРНИК: „Блакитна парада“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдеша грає на скрипці“.
МЕТРО: „Доктор Ікс“ і додатки.
МІРАЖ: 1) „Фоліе Бержер“ із Мор. Шенкеле, 2) Шерлі Темпл.
МУЗА: „Залюба“.
ПАКС: „Цирк Саро“, „Пат і Патахон“.
ПАЛІС: „Продажена“.
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен“.
РАЙ: „Малі морі“.
СВІТ: „Ядві“.
СТИЛЕВ: „Сто пот“ з Еді Кантором, ревія „Не і те“.
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо“ і „Не-самовитий дін“.
УТІХА: „Сестра Марта мейон“, ревія „Зуваніт іменний“.
ХИМЕРА: „Король бурлески“.

ФОТОПЛЯСТИКОН.

(пл. Марійська 3.)

„Японія“.

До ручних робіт всілякі артикули по-ручав дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ** Львів, Сністуська 2 побіч брами. На складі: панчохи, жіночі біла, рукавички.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 10. листопада 1936.

Відень (506,8) 13.10 Симф. музика, 17.25 Лотиські й фіна. пісні, 21.00 Нар. пісні в вик. донських козаків, 22.20 Скр. ресіталь Ефр. Цимбалістого, Братислава (298,8) 15.00 Сучасна словацька музика, 20.55 „Мрії“ пісні Фігуш-Вистрога, Прага (470,2) 15.00 Сп. ресіталь Герлінгерої, 17.30 Форт. ресіталь, 18.10 Давня музика, 21.30 Римський концерт Казеля, Париж (1648) 17.00, 18.30 Концерт, 21.15 Пісеньки давні й нові, Білгород (437,3) 13.15, 20.00 Сп. ресіталь, 18.00 Нар. пісні, 20.30 Вечір гумору, Берлін (356,7) 12.00 Концерт, 16.30 Веселий концерт солістів, 19.15 Камер. концерт, 21.00 Орх. концерт, Кенігсбург-тергавзен (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні, Мінхен (405,4) 10.30 Діти співають, 11.00 Музика для села, 16.50 Солісти, 19.15 Орх. концерт, 20.10 Веселий дозвільний вечір, Будапешт (540,5) 12.05 Сп. ресіталь, 12.50 Форт. ресіталь, 13.30 Симф. концерт, 18.10 Сальон. музика, 19.00 Мадарські пісні Сентірма, Міляно (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Фра Гергардо“ оп. Піцеті, Рим (420,8) 18.50 Розр. музика, 20.40 „Музика“ оп. Валенте і Таліафері.

Середа, 11. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт 17.10 Твори Марії Бак і Пласа, 19.46 Симф. концерт, 21.45 Концерт першої оркестри, Братислава (298,8) 18.10 Танкові рефрени, 19.20 Словацькі нар. пісні, Прага (470,2) 20.05 Концерт філар. орх., Париж (1648) 12.00, 13.15, 18.30 Концерт,

21.30 „Ле шан де міді“ Довна, Білгород (437,3) 17.20 Нар. пісні, 20.00 Орх. концерт, Берлін (356,7) 14.45 Розр. музика, 16.45 Концерт солістів Кенігсбург-тергавзен (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.40 Нар. пісеньки, 18.00 Із доби лічарств, Концерт солістів, Мінхен (405,4) 11.00 Музика для села, 16.35 Солісти, 19.00 Ніч Вальпурги радіопера Гріма, 22.40 Нові пісні Г. Воляфа, Будапешт (540,5) 12.05, 13.30 Концерт, 18.10, 22.30 Циг. музика, Міляно (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Популярна музика, 17.15 Форт. ресіталь Брун Вассі, 21.20 Орх. концерт, Рим (420,8) 20.45 Орх. концерт, 21.50 Пісеньки танці, 22.40 Танцюва музика.

„БІВІСЬКЕ РАДІО“.

Вівторок, 10. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдія, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Як Петрусь дістався до неба, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт секстету, 12.40 Із мандарок по Данії, 12.50 Полуденний денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 16.35 В. Тиховський грає на гавайській гітарі, гр. пл., 16.50 Авд. для дітей: „Генерал Мороз“, 16.00 Віолончеля, з гр. пл., 16.15 Скрипка ПКО, 16.30 Концерт оркестри, 17.00 „Будні“ пл. Ковальських, 17.45 Монольог Корн. Макушинського „Веселий вояк“, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у столиці, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.35 Літер. жарне „Авангард і демократія“, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи маємо за багато працюючої інтелігенції, 19.20 Муз. авдія, вок. дует: фортепіан, 20.00 Гутірка музика з слухачем ревія, 20.15 Вручення булав ген. Рилзона-Сьміглому, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „На квартирі“ балетота музика Монольог, орх., 22.00 Про нац. гимни, 22.45 Танцюва музика, орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 11. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. оркестри, 8.50 Ранішній денник, 9.00—10.30 Богослуження, опісля 10.30 Під першим чаром Жеромського, 10.45 Лидовська, Кенура, Губерман, Ада Сарі, Ст. Недзельський, Банаровська, Фрідман, Умійська, Падеревський з гр. пл., 11.40 Відчуті: Булава, 11.50, 13.30 Військова ревія, опісля музика з гр. пл., 12.45 Фрагм. академії з Великого Театру у Варшаві, 13.00 Музика з гр. пл., 14.10 Одинадцятий листопада у Львові, промова, хор, гр. пл., 15.10 Вояцькі пісеньки з гр. пл., 15.30 Про ведення господарства, 15.45 Гутірка для дітей: пісеньки в вик. хору, 16.05 Микрофони на вулицях Варшави 11. листопада 1918, 16.40 Концерт орх., Лучай спіл, скрипка, фортепіан, 18.00 Історична авдія, 19.30 Шляські пісні в вик. хору, 20.00 Словно-муз. авд.: Фрагменти з „Кракотяка і гуралів“, 20.35, 20.40 Спортивні віст-

ки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., віолончеля, симф. орх., 21.45 „Іде вояк бором, лісом“ муз. авд., 22.25 Марші в вик. військ. орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танцюва музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бейт. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Флор. гол. 285.80 — 284.40, Франки фр. 24.69 — 24.55, Франки швейцарські 122.35—121.55, Фунти англ. 25.9 — 25.79, Гульд. данн. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17.00, Кор. лан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.33 — 129.35, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93, Марки нім. срібні 122—115.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 8. листопада ц. р. кооперативам платив за:

1 кг. масла десерного бльок.
1 без опакуння . . . . . 2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового
включно з боч. опакунням 2.80 „
1 кг. масла експорт. включно
з експортним опакунням
дає зачет . . . . . 2.80 „
1 л. молока . . . . . 0.17 „
1 к. лепш . . . . . 4.60—4.70 „
Тенденції на всі артикули звичкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 9. XI. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подіря птахомисарні „М. С.“ у Львові, (пл. Білеченського 3) такі ціни:

Курки 1. кл. товсті, без остріг,
шойно від 1.80 кг. вгору без
лапників 0.95 зол.
Курята 1. кл. біло й жовтоніж-
ки шойно від 0.80 кг. вгору 0.85 „
Качки товщі 1. кл. шойно
від 1.80 кг. вгору 0.90 „
Слабших сортів від вище поданих,
не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Заходом Українського Тов. прихильни-
ків мистецтва у Львові відбудеться 14. п.
м. в суботу, в салі „Басейн“ відчит п. В.
Дядишюка на тему: „Література і символ
у мистецтві“. Початок в год. 18-й. Вступ
за добровільними датками. 3041 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з правом за-
ступства шукає адвоката-патрона. Пише
на машині. Зголошення до „Діла“ під:
„Невисока винагорода“. 3018 3—3

Увага Радіослухачів!
Відкрита нова радіостанція
О. Л. ГАСЕЛЬНУСА
Львів, вул. Динамична 1.
направляє, переробляє, ремонтує
— апарати по конкурентним цінам.
Всілякі радіо-частини на складі.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРИНАДЦЯТИДЕННА велика знижка
продажа ФІРАНКО. кап. брешт. пав.
ток czechet из пугу. Фрідка. Сир-
туска 21.

ХРИСТІАНСЬКА КОНФЕЦІЯ для дітей
поруває костюми і плащі вже від 12 п.
Львів, Ринок 26 у крамниці Експер-
туса 200

СВЯТОЧНІ дарунки. Найкращі товари
шовки, рясні оказії. Проще, ніж
підуляти 3.

МАШИНУ писальну українською
200 зол. продає Патрікша. Чортків-
10.

КУПНО годинника в справі зупини-
шено купите добрий годинник у спе-
ціалізованій п'ятидесятирічній крамниці
ІВАН ЗЕЛЬТЕНАХ. Львів, Мар-
ська площа 5.

УРЯДЖЕННЯ КАВАРНІ оказії
купити. Зголошення: Львів, Кооператив-
у портіра, год. 10—12.

РІЖНІ

ЗЯ І ЗОЛ. переробка кашкетів
і мужські: Коперниа 26, лавіа.

СТАРУ ГАРДЕРОВУ мужчому одягу
на найможливі бельські матеріали. П.
ЛЕФОН 270-25.

СТАРУ БІЖУТЕРІЮ, срібло ювелір-
лір Розв'язавський Академіка 2 (Геть-
Жоржа). Оцінка безплатно. 3041 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Д-р Ростислав Біла

мешкає тепер

Листопада 43.

ФУТРА дешево і якісно
зачепає Е. Говальчик
Львів, Домініканська 4.